

kunde være høist behagelig for de to Parter, men det ærede Medlem var dog ikke tilbøjeligt til at erkjende, at man med Foye kunde sige, at Almindeligheten krævede en Afløsning. Jeg for mit Vedkommende har ganske vist aldrig ment, at det var en absolut Nødvendighed, at dette Forhold blev ordnet; men jeg tror, det er i Høi Grad hensigtsmæssigt, og da det ærede Medlem ikke har indvendt Noget derimod, skal jeg ikke længere dvæle derved. Men det ærede Medlem mente, at det ikke var tilstrækkelig Grund til, at Staten skulde skide ind, idet Tienden maatte paralleliseres med Arveskæftaagisterne. Det er netop denne Parallel, jeg har søgt at opvise, og det ærede Medlem forbigik et af mine Argumenter, det jeg havde hentet fra Tiendeforholdets sammensatte Karakter, det som for Øvrigt nylig blev nævnt af et æret Medlem (S. Nielsen), at det er Staten, som har skabt dette Forhold. Deri staar det i Modsetning til de almindelige Arveskæftaagister, at det er kunstig skabt af Staten, og det følger af den Maade, hvorpaa dette Forhold er blevet til, at det i Almindelighed ikke kan tænkes forandret, uden at Staten griber til at gaa imellem paa den ene eller den anden Maade ved Lov, ved Dprettelser eller Kredittasse, eller ved at Statskassen giver sine Obligationer til Beberlag. Det er Grunden, hvorfor jeg ifjor stillede Forslag og nu naaer gjentager dette Forslag om, at Staten skal komme og afløse Forholdet. Jeg er for mit Vedkommende ikke tilbøjelig til at foreslaa en Afløsning af Arveskæftaagisterne, da de Private her kunne træffe Overenskomst; men det kunne de ikke med Hensyn til Tienden paa Grund af Forholdets sammensatte Karakter, som netop skyldes Statens kunstige Foranstaltninger, og derfor er det billigt, at Staten griber til. Paa den Maade forekommer det mig, at Almindeligheten kræver en Afløsning, at det er hensigtsmæssigt, at den sker, og at den ikke kan ske paa anden Maade. Jeg skal ikke imødegaa det ærede Medlems Betragtning af Menighederne; jeg for mit Vedkommende seer saa lidt som Folkethingets Flertal den Opfattelse, han i den Henseende har.

Formanden: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds, der allerede har havt Ordet to Gange, har paany begjæret Ordet. Under Forudsætning af Thingets Samtykke dertil vil jeg give det ærede Medlem Ordet.

Holstein-Ledreborg: Det ærede Medlem for Sørs Amts 1ste Valgkreds (Bahl) bemærkede, saavidt jeg forstod ham, at Tienden ikke svares af Menigheden. Det er rigtigt, Tienden svares af Hartforret, men Tienden kommer Menigheden til gode, og naar vi træffe Bestemmelser, hvorved Tiendens Værdi reduceres eller maasse efterhaanden destilleres, saa tror jeg, at Menigheden vil

lide derved. For Øvrigt skal jeg ikke indlade mig nærmere paa det ærede Medlems „Forvekling af det Mandelige og det Materielle“ eller paa det, han sagde om Forholdene i Italien. Jeg tror, at dette er Spørgsmaal, som det ikke kan nytte at diskutere her; idet de nødvendige Forudsætninger derfor vistnok mangle. Derimod skal jeg vende mig til de Bemærkninger, der kom fra det ærede Medlem for Veite Amts 3die Valgkreds (S. Nielsen). Det ærede Medlem mener ligesom jeg, at det var godt, om Menighederne bleve uafhængige af Statsmagten; men jeg tror, at Forskjellen i vor Opfattelse vistnok nærmest bestaar deri, at jeg vil lade Menighederne blive uafhængige ved at lade dem beholde de Midler, som faktisk ere i deres Besiddelse, medens det ærede Medlem først vil tage Midlerne fra dem og saa gjøre dem uafhængige. Det var forøvrigt en sjelden Omhu, han viste for deres aandelige Fremgang. Det ærede Medlem sagde selv meget rigtigt, at den allerbedste Tid var den, da Apostlene hverken eiede det One eller det Andet, og for nu at gjøre Menighederne saa apostoliske som mulig vilde han tage Alt fra dem. Det er dog en noget radikal Kur, det ærede Medlem vil anvende. Jeg kan ikke negte, at jeg ikke har saa megen Tillid til Menighedernes Fuldkommenhed, at jeg skulde ville udsætte dem for Fristelserne ved at staa nøgne; jeg vil derfor helst lade dem beholde de Penge de have. Ege overfor det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) naa jeg bemærke, at det Svar, han gav mig med Hensyn til Arveskæftaagisterne, ikke ganske tilfredsstillede mig. Han erklærede, saavidt jeg forstod ham, at der jo var Frihed til at komme overens om en Afløsning af Arveskæftaagisterne, men at denne Frihed ikke gjaldt med Hensyn til Tienden. Men saa vilde det jo være fuldkommen tilstrækkeligt at indføre denne Frihed. Det ærede Medlem gaar imidlertid videre; han vil ikke blot give Frihed til at afløse Tienden, men det skal staa enhver af Parterne frit for at fremtvinge en Afløsning (Frederiksen). Ikke enhver af Parterne, kun Iderne. Naa ja, kun Iderne, det er for mig mere end nok.

Judenrigsministeren: Jeg ønsker kun at svare det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (S. Madsen), der, saavidt jeg forstod ham, før henvendte det Spørgsmaal til mig, om jeg ogsaa vilde tage Afløsningen af Kvægtiende og Smaaredsel under Overveielse. Jeg skal dertil svare Ja.

S. Madsen: Efter de mange Udtalelser, der fra forskjellige ærede Medlemmers Side ere faldne lige overfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg), skal jeg ikke videre komme ind paa Spørgsmaalet om Menighedens Formue, idet de af det